

N:o 80.

Af herr **A. V. Lund**, om ändrad lydelse af 19 § riksdagsordningen.

Såsom ett vilkor att kunna väljas till ledamot af Riksdagens Andra Kammare stadgas i § 19 riksdagsordningen: att »minst ett år näst före valet» hafva egt valrätt inom den kommun eller någon af de kommuner, för hvilka valet eger rum. Jemfördt med §§ 9 och 14 af samma grundlag synes detta stadgande ej innebära annan fordran på valbarhet, än att den, som skall kunna väljas, minst ett år före valet antingen egt fastighet till ett taxeringsvärde af minst ett tusen kronor, innehaft minst femårigt arrende af jordbruksfastighet till taxeringsvärde ej understigande sex tusen kronor, eller ock varit taxerad för en till minst åtta hundra kronor uppskattad årlig inkomst. Emellertid har under nu afslutade valperiod nämnda stadgande, jemfördt med § 8 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse på landet, § 10 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse i stad samt § 11 af kongl. förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm, så tolkats, som skulle uraktlåtenhet att vid utsatt uppboresstämma erlægga kommunalutskylderna medföra förlust af valbarhet till ledamot i Andra Kammaren icke allenast, så länge dessa utskylder äro oguldna, utan också under ett helt år, sedan de erlagts. En sådan tolkning leder till den orimligheten, att en person skulle i ett visst fall vara valbar till ledamot i Första Kammaren men ej i den Andra. Hvarje man, som uppnått 35 års ålder, eger och minst 3 år näst före valet egt fastighet till taxeringsvärde, ej understigande åttatiotusen kronor, eller ock till staten skattar och under tid, som nyss är sagd, skattat för minst fyra tusen kronor årlig inkomst af kapital eller arbete, är nemligen enligt § 9 riksdagsordningen valbar till leda-

mot i Första Kammaren, men om en så kvalificerad person uraktlåter att under året näst före ett riksdagsmannaval på utsatt uppboresstämman betala sina kommunalutskylder, skulle han, om § 19 tolkas så, som nyss uppgifvits, icke kunna väljas till ledamot i Andra Kammaren, under det § 9 icke lägger något hinder i vägen för hans väljande till ledamot i den Första. Framhållas bör också den uppenbara orättvisa, som en dylik tolkning innebär för riksdagsmannakandidaten, hvilken för försummelsen att i rätt tid betala sina kommunalutskylder straffas hårdare än hvarje annan medlem af kommunen. Utom med förlust af rösträtt i kommunens allmänna angelägenheter, till dess utskylderna erlagts — en påföljd, som drabbar hvar och en för denna uraktlåtenhet — straffas riksdagsmannakandidaten derjemte med förlust af valbarhet till Andra Kammaren under ett helt år, sedan han godtgjort sin försummelse.

Då ett stadgande, som medgifver en sådan tolkning, ledande till en så orimlig följd och innebärande en så uppenbar orättvisa, icke bör längre kvarstå i grundlagen, vågar jag föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att § 19 riksdagsordningen måtte få följande förändrade ordalydelse:

Till ledamöter i Andra Kammaren kunna endast väljas män, som uppnått tjugofem års ålder, enligt § 14 ega valrätt inom den kommun eller någon af de kommuner, för hvilka de väljas, samt minst ett år före valet erhållit denna valrätt.

Då jag anhåller om remiss till konstitutionsutskottet, anhåller jag tillika, att utskottet, så vida det gillar motionens syfte, men anser annan ordalydelse lämpligare än den af mig föreslagna, behagade för Riksdagen framlägga ändringsförslaget i den form, det anser bäst motsvara ändamålet.

Stockholm den 13 maj 1887.

A. Axel V. Lund.